

Yttrande över remiss - Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämningsen för kommuner och landsting (SOU 2019:74)

Den kommunalekonomiska kostnadsutjämningsen syftar till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att tillhandahålla invånarna kommunal service. Utredningens förslag aktualiserar och förenklar systemet för kostnadsutjämningsen mellan regioner. De ekonomiska effekterna totalt för Sörmlands län när samtliga kommuner och regionen räknas med är i stort neutrala jämfört med nuvarande kostnadsutjämningsen. Förslaget beträffande kollektivtrafik innebär att nuvarande modell kvarstår för Sörmlands del och fördelningen av standardkostnaden mellan kommunerna i Sörmlands län liksom i dag beslutas av regeringen i särskild ordning.

Region Sörmland tillstyrker i allt väsentligt utredningens förslag. Regionen ställer sig dock frågande till den nya faktorn för merkostnader vid kraftig befolkningsförändring. Gällande system för utjämningsen vid eftersläpning ger en rimlig kompensation vid snabba befolkningsförändringar. De merkostnader som enligt utredningens uppstår på längre sikt vid en kontinuerlig befolkningsförändring som avviker från rikssnittet, bör enligt regionens mening kunna hanteras med omstruktureringsen och medföljande ändring i skatteunderlaget. Regionen delar inte utredningens uppfattning att en snabbväxande region ska kompenseras för högre lokalkostnader. Istället är det rimligt att en region med ökande befolkning kan effektivisera nyttjandet av lokaler och infrastruktur. Dessutom finns det anledning att ge tydliga incitament för regionerna att vara restriktiva vid nybyggnationer, då dessa låser kostnadsutrymme som i allt väsentligt kommer att behövas för personalresurser. Utredningens lyfter även i sammanhanget fram pensionsåtagandet, vilket delvis blir motsägelsefullt. För en region med långvarigt minskande befolkning blir åtagandet förvisso ett problem relativt andra regioner. För en region med långvarigt ökande befolkning blir däremot konsekvensen en förbättring av ekonomin relativt andra regioner vilket talar mot förslaget. Regionen finner sammantaget förslaget mindre väl underbyggt och inkonsekvent och föreslår att faktorn för merkostnader vid kraftig befolkningsförändring inte införs.

REGION SÖRMLAND

Jan Grönlund
Regiondirektör

Monica Johansson
Regionstyrelsens ordförande